

Főszerkesztő:  
dr. Káldor György

**M.T.I.**  
MAGYAR TÁVIRATI IRADA

Feladás szerkesztő:  
Baló László  
Feladás kiadó:  
Barcs Sándor

Minden-jog-fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Hízi-sokszorosítás.  
Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

B 1. KIADÁS. 1949 FEBRUÁR 25. 6 ÓRA — PERC

VASÁRNAP ÚJABB 250 KÖZSÉGBEN ALAKULNAK MEG A DÉFOSZ HELYI SZERVEZETEI

Ni/Sk Ks A DÉFOSZ HELYI SZERVEZETEINEK MEGALKULÁSA NAGY  
LENOBLETTEL FOLYIK TOVÁBB AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN. VASÁRNAP ÚJABB 250 KÖZ-  
SÉGBEN ALAKULNAK MEG A DOLGOZÓ PARASZTOK HATALMAS TÖMEGSZERVEZETEINEK  
HELYI SZERVEZETEI.

CSÁTALVA KÖZSÉG DÉFOSZ ALAKULÓ NAGYGYŰLÉSÉN VA-  
SÁRNAP RÁGÓZ GYULA; A DÉFOSZ ORSZÁGOS FŐTITKÁRA MOND ÜNNEPI BESZÉDET. AZ  
ÜNNEPSÉG KERETÉBEN OSZTVAK KI A VERSENYBEN LEGJOBB EREDMÉNYT ELÉRT OSZT-  
ALVAI/ PARASZTOK KITŰNTETÉSEIT. UGYANAKKOR TÜNTETIK KI A HAT KÖRNYEZŐ  
SZÉLLŐMÁS ÉLMUNKÁSAIT. /DOLGOZÓ

SZENTSEBEN DÜBEI IMRE; A DÉFOSZ ÜGYVEZETŐ ELNÖ-  
KE ADJA ÁT AZ OPTANI SZÉLLŐMÁS ÉLMUNKÁSAI-NAK A KITŰNTETÉSEKET. /MTI/

ÜNNEGUKAT LEPLEZIK LE AZ IMPERIALISTÁK, AMIKOR AZ ÖSSZEESKÜVŐ MIND-  
SZENTY VÉDELMERE KELNEK

Ni/Sk/Sk Ks ORSZÁGSZERTE HATALMAS FELHÁBORODÁS VOLT A VÁ-  
LASSZ ÁRRA AZ USZITÓ RÁGALOMHADJÁRATRA, AMELYET AZ IMPERIALIS-  
TÁK INDÍTOTTAK NÉPI DEMOKRACIÁNK ELLEN A MINDSZENTY-ÜGGYEL KAPCSOLAT-  
BAN. A DOLGOZÓK — AMINT ERRŐL A MINISZTERELNÖKSÉGRE NAGY SZÁMBAN ÉRKE-  
ZŐ TÁVIRATOK TANUSKODNAK — A TILTAKOZÓ GYŰLÉSEK SZÁZAI-N UTASITVAK VISZ-  
SZA AZ IMPERIALISTA SAJTÓ ÉS RÁDIÓ KÖHÖLMÁNYAIT.

BÉLAPÁTFALVA KÖZSÉG DOLGOZÓ PARASZTJAI TILTAKO-  
ZÓ NAGYGYŰLÉSÜKÖN MEGÁLLAPITOTTÁKI

— MI, DOLGOZÓ PARASZTOK TUDJUK, HOGY MINDSZENTY,  
A MAGYAR NÉP ESKÜDT ELLENSÉGE A VOLT FÜLDSÍRTOKOSOKKAL, GYÁROSOKKAL,  
BANKÁROKKAL, FASISZTÁKKAL; A MAGYAR NÉP MINDEN ELLENSÉGÉVEL SZÖVETKE-  
ZETT EDDIG ELÉRT EREDMÉNYEINK MEGSEMISÍTÉSÉRE, ÜNNEGUKAT LEPLEZIK LE  
AZ IMPERIALISTÁK; AMIKOR AZ ÖSSZEESKÜVŐ MINDSZENTY VÉDELMERE KELNEK.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI KÖZMŰVEK; A PÁPÝRUS ÖSÉVE-  
GYÁR; TÁTABÁNYA; KISKUNMÁJSA; SZENTGYÖRGI; KÖSZEG; JÁNOSHIDA; KENGYEL;  
KENDÉRES; UJSZÁSZ; TISZAUJFALU DOLGOZÓI UGYANISAK HATÁROZATBAN BÉLYE-  
GÉZTÉK MEG AZ IMPERIALISTA RÁGALOMHADJÁRATÁT. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás

1949 február 25.

7 óra 30 perc.

A NSZKH diszeloádása az Urániában

Fc/Szk/Sk/P Ks A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság és az  
Országos Filmhivatal a Szovjet Kultura Hónapja alkalmából esztér-  
tőkön este az Uránia Filmszínházban diszeloádás keretében mutatta  
be Borisz Polcovoj Sztálin-díjas szovjet író regényének "Egy igaz  
ember" című filmváltozatát.

A bemutatón megjelentek Szakasits Árpád köz-  
társasági elnök, Nagy Imre, az országgyűlés elnöke, Dobi István  
miniszterelnök vezetésével a kormány több tagja, Puskin, a Szovjet-  
Unió magyarországi nagykövete, Szmirnov szovjet nagykövetségi taná-  
cos, Révai József, a Szabad Nép főszerkesztője, Marosán György, a  
IDP főtitkárhelyettese, Kovács István, az IDP központi vezetőségének  
titkára és az IDP központi vezetőségének és politikai bizottságának  
több tagja. Megjelent a diszeloádáson a Szovjet Kultura Hónapja  
keretében Budapesten tartózkodó kulturdolgozók és a politikai és  
kulturális élet sok kiváltsága.

A magyar és szovjet himnusz elhangzása után  
Illés Béla, az Uj Világ főszerkesztője mondott ünnepi beszédet:

— Az "Egy igaz ember" azért igaz ember — mondotta —  
mert igazi szovjet ember. Az ő tulajdonságai ott éltek azokban az  
emberekben, akik győzelmük vitték a híresztelendős polgárháborúban  
a Szovjetunió munkásságát, parasztságát és dolgozó értelmiségét, akik  
fáradhatatlanul küzdtek tizenöt év állam intervenció hadseregai  
ellen. Ott éltek azokban a katonákban, akik legyőzték a fasisztákat  
és felszabadították az elnyomott és kiszámított népeket. Ezek a tu-  
lajdonságok nem találtak mindenütt, ahol őszintén, életük keksz-  
tatásával küzdtek a szabadságért.

Miszlova asszony, a VOISZ vezetőségi tagja a  
szovjet delegáció nevében üdvözölte az ünnepelő közönséget. Hangzottatta,  
hogy a Szovjet Kultura Hónapjának az a célja, közelebbről megismer-  
tesse a magyar néppel a szovjet kultúrát és művészetet, beszéljen  
a szovjet nép életéről, amely Lenin és Sztálin vezetésével meg-  
alkotta a hatalmas államot és felépítette a szocializmus országát.  
A szovjet hatalom legfontosabb vívmánya, hogy a szovjet országban  
gyökeresen megváltozott az ember erkölcsi képe, megjelent az új ember,  
a szocialista társadalmi ember; aki nem kispolgár, nem nyitpolgár,  
aki nemcsak saját érdekeit nézi, hanem igaz ember, aki alkotója és  
építője a szocializmusnak.

A szovjet ember, bárhol is dolgozzon; nagyvívó pél-  
dát lát maga előtt vezérében, Sztálin generalisszimuszban.

A demokratikus Magyarországon — mondotta — nem  
kevés igaz ember van, akik lelkesedéssel és szívóssággal építik fel az  
új életet. Mi láttuk ezeket az embereket az önkéntes munkahelyeken, gyáraiban.

A beszéd elhangzása után bemutatották az "Egy igaz  
ember" című szovjet filmet. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás

1949. február 25.

8 óra 30 perc

A budapesti Nagyvás ártelep fontosabb árucikkeinek tájékoztató árjegyzése 1949. február 25-én:

§ Gy Ks Zöldség- és főzelékek: burgonya, gúl Baba 56, Ella 44, metélőhagyma 3.00-4.00, dughagyma 60-1.20, hagyma, kék 60-1.00, cékla 40-60, vörshagyma makói 54, fokhagyma 1.40-3.00, fejeskáposzta 30-40, kelkáposzta 80-1.20, zeller 80-1.00, vöröskáposzta 1.00-1.20, kalarabé 30-50, poróhagyma 80, paraj, tisztított 2.50-3.50, sárgarépa 40-50, petrezselyem 50-70, karotta apró 60-80, karotta, nagy 50-60, sütőtök 50-60, tojás 3.50-6.00, kelbimbó 1.00-10.00, fekete retek 50-60, fűj bab 1.60-1.80, lenese 2.40-3.00, mák 7.00-7.50 Ft. kg-kint.

Gyümölcs alma, nemes faj 2.50-4.80; közönséges 1.40-3.00, körte, nemes faj 2.00-4.50, közönséges 1.80-2.50, szilva, aszalt 5.50-7.00, citrom, lédánkint 328.00-378.00, mandula, héjas 5.00-10.00, aszalt alma 1.50-2.40, dió héjas 7.00-7.50, citrom db. 1.00-1.15, gomba, tömött, csiperke 8.00-14.00, hazai földi magyará 22.00, dióbél 23.00-26.00, tojás, friss db 40 /A Baromfiértékesítő Nemzeti Vállalatnál kialakult nagykereskedelmi ár/ aszalt körte 2.00-2.20 Ft. kg-kint. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1949. február 25.

9 óra 20 perc

Szovjet művészek hangversenye Pécsen

Kir % NL/VG/Gy Ks P é o s , február 25.

A Szovjet Kultura Hónapja alkalmából csütörtökön Jelena Kruglikova, Sztálin-díjas énekesnő és David Gamrekeli szóló-énekes, a moszkvai Nagy Színház tagjai hangversenyt adtak a pécsi Nemzeti Színházban. A magyar és a szovjet Himnusz hangjai után Pajzs István, a D unántuli Napló főszerkesztője méltatta a Szovjet Kultura Hónapját a jelentőségét.

Ezután megkezdődött a hangverseny. A szovjet énekművészek műsorának minden számát, amelyeket Alexandra Begunova, a moszkvai filharmonikusok hangversenymestere kísért, tomboló, szűnni nem akaró tapsvihar kísérte. /MTI/

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság

§ Gy Ks filmszakosztályának rendezésében február 26-án, szombaton délután 3 órakor a Társaság Szentkirályi-utca 32/a. alatti előadótermében Balázs Béla "A szovjet film művészi formanyelve" címmel tart előadást. /MTI/

Egyetemi tanárok kinevezése

VKM § Gy Ks A köztársaság elnöke a miniszterelnök előterjesztésére dr. Turán Pál egyetemi magántanárt a Pázmány Péter Tudományegyetem Matematikai és Természettudományi karán az "Algebra és számelmélet" tanszékére és dr. Hajos György egyetemi magántanárt a Pázmány Péter Tudományegyetem "Geometria"-tanszékére egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte.

Ugyancsak a miniszterelnök előterjesztésére dr. Budó Agoston egyetemi magántanárt a debreceni tudományegyetem elméleti fizikai tanszékére egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezte ki a köztársaság elnöke. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1949. február 25. 10 óra 40 perc

A vásárospiacok és nyílt piacok kiesinybeni árainak jegyzése február 25-én:

§ Gy Ks Marhahus: rostélyos, felsál 8.40, loveshusok /tarja, esontos oldalas, szogye/ 8.40, Borjúhus: 10.00; Juhus: hátulja 9.40-12.00, Serteshus: karaj /hosszu, rövid/ 19.00-19.60, tarja, gomb, lapocka 16.90, oldalas 16.00, szalonna, zsirnakvaló 19.00, hárj 20.00, zsír 19.00, Elő baromfi: tyúk 10.00-11.00, csirke 10.00-11.30, liba 13.00-14.00, kacska 13.00-14.00, pulyka 11.00, gyöngytyúk 10.00-11.00, Tisztított baromfi: tyúk 10.00-13.50, csirke 10.00-14.00, liba 12.00-14.00, kacska 12.00-14.00, pulyka 11.00-13.00, Tisztított bontott baromfi: liba, kacska aprólék 6.00, máj 20.00-30.00, hárj, bőr 18.00, zsír 20.00-21.00, mell 12.00-16.00, hát 12.00-15.00, Etolaj, szabadförg. 9.00, margarin, szabadförg. 13.00, nyúl, bőrben 4.00-5.00,

Tojás: osztályozatlan 44-48, Halak: ponty, élő nagyság szerint 7.50-12.50, jegelt és nem élő 6.00-10.00, Toj- és tejtermékek: teljes tej /kannatej/ 1.60, tejföl 5.60, teavaj, pást. tejszínből /tömb/ 24.00-25.00, tehénturo 3.20, kéverturo 9.00, juhturo 15.00, Liszt, szabadförg. 3.00, egységes 1.00, szabad kenyér 2.60, zsemle és kifli db. 50, Szárzafőzelék: lenese 2.80-3.80, borsó, feles 3.80-4.40, bab 1.80-2.40 ft.kg-kint.

Zöldségféle ki: burgonya, gúl Baba 66, Ella 54, poré hagyma 1.00-1.06, hagyma, kók 80-1.26, vöröshagyma, makói 74-88, fokhagyma 1.78-3.80, fejeskáp eszta 40-55, kolkaposzta 1.00-1.52, vöröskaposzta 1.26-1.53, savanyukaposzta 80-95, kalarábé 40-68, paraj 3.10-4.45, karfiol, tisztított 3.80-4.08, sütőtök 70-82, torma 4.40-7.60, zeller 1.00-1.26, cékla 50-80, petrezselyem 70-96, sárgarépa 55-70, feketeborok 60-80, kolbimó 4.50-12.00, gomba, tömött csiponka 10.00-16.00,

Gyümölcs: alma, nemes faj 3.00-6.00, közönséges 1.70-3.50, aszalt alma 1.90-3.00, körte nemes faj 2.54-5.70, közönséges 2.30-3.20, narancs 12.40, szilva aszalt 6.00-8.00, szilvaiz 5.00-7.00, citrom 1.10-1.46, dió: héjas 8.00-9.50, dióbél 24.00-28.00, só étkezési 1.70, cukor, szabadförg. 6.00-6.80, mák 7.60-9.00, méz 10.00-12.00, rizs, szabadförg. 8.60, őrölt paprika 16.70-35.60 Ft.kg-kint./MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1949. február 25. 13 óra 7 perc

Időjárás jelentés

& Gy Ks A Meteorológiai Intézet jelenté február 25-én, pénteken délután:

Közép-Európában most Anglián, az Északi-tengeren és Skandinávián át az Atlanti-óceán északi tájairól érkezőnek légtömegek. A változékony, szöles időjárás ennek következtében a Brit-szigetektől Ukrajnáig és az Alpoktól Finnorszáig tovább tart, csak az eddigi rendkívüli enyhesség kissé mérséklődik.

Hazánkban esütörtökön északnyugat felől beáramló friss tengeri légtömegek sokfelé okoztak kisebb fűtő esőt. A csapadék mennyisége Sopronban és Zircen 7, Farkasgyöpin 5, Mórban, Devecseren 4, Káldon, Bánhidán és Kisvárdán 3 mm volt. A Dráva mentén, valamint Nógrád, Heves, Borsod s Abauj-Zemplén-vármegyékben nem volt eső. A hőmérséklet általában 10 fok fölé emelkedett, sőt Zalaezerszegen, Kaposvárott és Baján elérte a 15 fokot. Debrecenben ezzel szemben csak 8, Tarcalon 6, Nyiregyháza és Miskolcon 5 fok volt a csúcsérték. Északon Kolton az éjszaka folyamán gyenge fagy alakult ki.

Budapesten esütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 7 fokkal, a légnyomás napi középértéke 5.0 milliméterrel magasabb volt, mint a sokévi átlag. Budapesten pénteken délután a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szombaton estig: Időnként élénkülő északnyugati, nyugati szél, felhőátvonulások, többfelé fűtő eső, a hőmérséklet 1-2 fokkal eszikken. /MTI/

Négyévi fogházra ítélték a MAFIRT okirathamisító tisztviselőjét

Tó & Sy/Sk/Gy Ks Solt Jenő MAFIRT-tisztviselő összejátszva Stignicz György és Horváth Sándorral, a Filmexpress nevű vállalat társtulajdonosaival, filmek átvételét igazoló okiratokat hamisított. A filmvállalat azután az átvételi elismervények alapján állította ki a számlákat és így mintegy 85.000 forinttal nagyobb összeget utaltak ki, mint amennyi valóban járt. A pénzen azután megosztottak. A büntetőtörvényszék Solt Jenőt négyévi fogházra, Stignicz Györgyöt és Horváth Sándort pedig két és félévi fogház-büntetésre ítélt. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7.kiadás

1949.február 25.

15 ora 15 perc

Vizállásjelentés

& Gy Ks Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal vizrajzi osztálya jelenti:

A Duna végig árad. Igen alacsony vízállású. A Duna vízének hőmérséklete Komáromnál 5, Budapestnél 4,2, Mohácsnál 5 fok. A mai dunai vízállások: Schárding 185 cm 9 %, Aschach 132 cm 8 %, Linz 128 cm 10 %, Struden 164 cm 11 %, Krems 169 cm 9 %, Bécs 135 cm 11 %, Pozsony 180 cm 11 %, Oroszvár 153 cm 13 %, Dunaremete 230 cm 13 %, Gönyű 108 cm 15 %, Komárom 129 cm 13 %, Esztergom 126 cm 15 %, Budapest 160 cm 14 %, Dunapentola 134 cm 15 %, Dunaföldvár 83 cm 14 %, Paks 118 cm 11 %, Baja 162 cm 9 %, Mohács 173 cm 9 %, Bozdán 14 cm 9 %, Apatin 47 cm 9 %, Gombos 48 cm 7 %, Ujvidék 7 cm 7 %, Zimony minusz 16 cm 11 %.

Gázlelélységek a magyar Dunán: 1745 km-nél 23 dm, 1725.5-nél 23.5 dm, 1720.5-nél 21.5 dm, 1719 -nél 22.5 dm, 1714-nél 24.5 dm, 1683-nál 20.5 dm, 1679.5-nél 22.5 dm, 1670-nél 19.5 dm.

A Rába Szentgotthárdnál minusz 62 cm 7 %, Győrnél 140 cm 11 %, A Dráva Zákányánál minusz 8 cm 11 %, Barcsnál 40 cm 14 %, Drávaszabolcsnál 60 cm 11 %.

A Tisza igen alacsony vízállással végig árad.

A Tisza vízének hőmérséklete 0 fok. A mai tiszai vízállások: Tiszabecs 6 cm 21 %, Vásárosnamény minusz 70 cm 13 %, Tokaj 49 cm 23 %, Tiszafüred minusz 40 cm 17 %, Szolnok minusz 135 cm 10 %, Csongrád minusz 204 cm 11 %, Szeged minusz 137 cm 9 %, Títel minusz 6 cm 12 %.

A Tiszán a jég Tiszafüredig megszakításokkal áll.

A Szamos Csengerénél 4 cm 13 %, A Bodrog Sárospataknál 242 cm 37 %, A Sajó Bánrévénél 86 cm 24 %, A Hornád Hidasnémetinél 70 cm 25 %, A Berettyó Berettyóújfalunál minusz 108 cm 6 %, A Körösök Körösszakállnál minusz 22 cm 5 %, Békésnél 28 cm 17 %, Gyománál minusz 20 cm 13 %, A Maros Makónál minusz 25 cm 10 %, A Bodrogon és Sajón a jég áll.

A Balaton Siófoknál 61 cm 46 %. /MTI/

---

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8.kiadás

1949.február 25.

13 ora 30 perc

Rendelet a lucerna- és vörösherevetőmag tisztításáról

§ FM Gy ME Ks A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a lucerna- és a vörösherevetőmag kötelező tisztításáról. Eszerint az egyes vetőmagvak kötelező tisztításáról szóló rendelet rendelkezéseit a lucerna- és a vörösherevetőmag tekintetében is alkalmazni kell. A tisztítási kötelezettséget úgy kell teljesíteni, hogy a lucerna-vetőmag tisztasági foka legalább 90 %, a vörösherevetőmag tisztasági foka pedig legalább 85 % legyen. /MTI/

---

A magyar szervezett munkásság tiltakozik Páparigasz meggyilkolása miatt

& Jné/Gy Ks A Szakszervezetek Országos Tanácsához naponta érkeznek a táviratok és levelek, melyekben a magyar szervezett munkásság legmélyebb felháborodásának ad kifejezést Páparigasz elvtárs, a Görög Szakszervezeti Szövetség főtájkára meggyilkolása miatt.

Illyen értelemű táviratot és levelet küldtek a Szaktanácsához Budapestvidéki pénzügyigazgatóság, a Dobroceni Textilgyár, a földművelésügyi minisztérium, a kőbányai Dohánygyár, a Richter vegyészeti gyár dobroceni telepe, a budapesti Bohntéglagyár, a Postás-kórház, az Obudai Dohánygyár, az Országos Közellátási Hivatal, a kispesti járásbírósi, a Nagybátorny-Ujlaki Iparművek obudai telepe, a Cementgyár, a Rico-gyár, a Népszava könyvkiadó, az OTI Sósfürdő-építkezés, a Bajosy-Zsilinszky laktanya-építkezés, a Magyar Optikai Művek, a Szabo és Mátó villamosipari rt., az OTI, Pécs-bányatelep, a Weisz Alice kórház, az Astoria-szálló, az országgyűlés és a miniszterelnökség, Ujpest vasútállomás, a Récsy Ernő garage, a Beszkárt Baross-téri telepe, a Magyar Pamutipar, a Drascho téglagyár és a Köztársasági Hivatal, a Hutter és Lever központ, a Magyar Ruggyantaipar és a Persil-gyár dolgozói, valamint a Vegyipari Szakszervezet iskolájának hallgatói. /MTI/

---

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9.kiadás 1949.február 25. 13 óra 40 perc

Nagy jelentőségű rendeletet fogadott el a dolgozók üdültetéséről a minisztertanács

ME & Hm/Gy Ks A kormány folyó hó 23-án, pénteken reggel 9 oraker Dobi István elnökletével minisztertanácsot tartott.

A minisztertanács a közlekedésügyi miniszter előterjesztésére rendelettervezetet fogadott el az állami hajozási szállítási iroda létesítéséről. Az iroda biztosítani fogja a bel-földi vízi szállítások rendszeresebb végrehajtását és a szállítások rendelkezésére álló hajóter gazdaságos kihasználását.

A földművelésügyi miniszter előterjesztésére rendelettervezetet fogadott el a cséplőgépek műszaki állapotának felülvizsgálatáról. A rendelet megadja a lehetőséget arra, hogy a cséplési idényre a cséplőgépek megfelelő állapotban a munka elvégzésére rendelkezésre álljanak. Ugyancsak a földművelésügyi miniszter előterjesztésére rendelettervezetet fogadott el az Országos Földművelésügyi Tanács megszüntetéséről. A tanácsok érdeképviseleti tevékenységét a jövőben a DEPOSZ látja el.

A népjóléti miniszter előterjesztésére a minisztertanács nagyjelentőségű rendelettervezetet fogadott el a dolgozók üdültetése tárgyában. A rendelettervezetben a magyar köztársaság kormánya figyelemmel a dolgozóknak az ország újjáépítése és a hároméves terv sikeres megvalósítása érdekében kifejtett odaadó erőfeszítésére, jelentős anyagi terhek vállalásával intézményesen biztosítja a Szakszervezeti Tanácsal együtt a dolgozók üdültetését.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére végül a minisztertanács hozzájárult az 1949. évi "Kossuth-díj" jelölőbizottsági tagjainak kinevezéséhez. /MTI/

---

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10.kiadás 1949.február 25. 14 óra 10 perc

A minisztertanács kinevezte a Kossuth-díj jelölő-bizottságát

§ ME Gy Ks A Kossuth-díjat az alkotomunka terén elért kiváló eredmények jutalmazására az elmúlt centenárius évben alapította a Magyar Köztársaság kormánya. Kiosztására az idén kerül sor másodsor.

A Kossuth-díj arany és ezüstkoszorút büszkén viselik a magyar nép legjobb fiai, a legkitünőbb természettudósok, fizikusok, orvosok, matematikusok, a társadalomtudományok legkiválóbb művelői, történészek, pedagógusok, nyelvészek, a kiemelkedő műszaki, mezőgazdasági szakemberek, művészek és írók, munkás-ujtitók és parasztek, az újjáépítés mérnökei, demokratikus nevelőink, a közegészségügy, közigazgatás, és a hadtudományok legjobbjai, új honvédségünk legkiválóbb fejlesztői. A tudomány, a gyakorlati élet, a termelés legkiválóbbjai egyaránt képviselve vannak a Kossuth-díjasok között, mert a népi demokrácia örökre megszüntette a mesterséges szakadékokat a tudományos munka és a termelés között.

A Kossuth-díjak kiosztására jelölő-bizottság tesz javaslatot. A minisztertanács elfogadta a kultuszminiszternek a jelölő-bizottság tagjaira vonatkozó előterjesztését.

A jelölő-bizottság elnöke: Örtutay Gyula kultuszminiszter, titkára: Tolnai Gábor miniszteri osztályfőnök, irodalomtörténész, a Nemzeti Múzeum főigazgatója, egy.m.tanár.

A természettudományi díjak odaítélésére a minisztertanács a következő jelölő-bizottságot fogadta el: Alexits György műegyetemi tanár, a Tudományos Tanács főtitkára, Bognár Rezső műegyetemi tanár, Kossuth-díjas kémikus, Komondi Zoltán műegyetemi tanár, Somos András, az Agrártudományi Egyetem tanára és Straub Bruno egyetemi tanár, Kossuth-díjas biokémikus.

A szellemi tudományi jelölő-bizottság a következő: Erdői Ferenc miniszter, Kossuth-díjas író, Lukács György egyetemi tanár, Kossuth-díjas esztétikus, Mád Aladár történész, egyetemi tanár, a Társadalmi Szemle szerkesztője, Németh Gyula, a Pázmány Péter Tudományegyetem rektora, Kossuth-díjas nyelvész, Pais Dezső egyetemi tanár, nyelvész.

A művészeti és irodalmi Kossuth-díjakra a következő jelölő-bizottság tesz javaslatot:

Béka László kultuszállamtitkár, író, Major Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója, Kossuth-díjas színész, Szabolcsi Bence zenetörténész, a Zeneművészeti Főiskola tanára, Troncsényi Waldapfol Imre egyetemi tanár, Vedres Márk Kossuth-díjas szobrász.

/Folyt.köv./

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1949. február 25. 14 óra 25 perc

A minisztertanács kinevezte a Kossuth-díj jelölőbizottságát, folyt./

§ ME Gy Ks  
Az újjáépítési díjak jelölőbizottsága:  
Apró Antal, a Szakszervezeti Tanács főtájkára,  
Major Máté építésügyi minisztériumi osztályfőnök, Nagy Dániel  
NPP képviselő, Rattko Anna országgyűlési képviselő, a Textil-  
munkás Szakszervezet főtájkára, Sebestyén János iparügyi főosztály-  
vezető.

A nevelési, közegészségügyi, közigazgatási stb. díjak  
jelölőbizottsága:

Bognár József polgármester, a Független Kisgazdapárt  
ügyvezető alelnöke, Beér János miniszteri osztályfőnök, Öveges  
József pedagógiai főiskolai tanár, Kossuth-díjas pedagógus,  
Simonovits István népjóléti minisztériumi osztályfőnök, Szávai  
Nándor kultuszállamtitkár, Kossuth-díjas pedagógus.

A haditudományi díjak jelölőbizottsága:  
Deszkás János ezredes, Nográdi Sándor altábornagy,  
a honvédelmi miniszter helyettese, Solyom László altábornagy, a  
honvédség főfelügyelője.

A jelölőbizottság munkáját azonnal megkezdji, javas-  
latait a vallás- és közoktatásügyi miniszter a minisztertanács  
elő terjeszti. A díjakat a köztársasági elnök nyújtja át ünnepélyesen  
március 15-én./MTI/

---

Állatgészségügyi intézetet állítottak fel Debrecenben

FM & Jné/Gy Ks A Tiszántul állatgészségügyi helyzetének fokozottabb  
ellenőrzésére a földművelésügyi miniszter Debrecenben állatgészségügyi  
intézetet létesített. Az intézet működési köre kiterjed Békés-,  
Bihar-, Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár-Bereg és Zemplén vármegyék,  
valamint Békéscsaba és Debrecen városok területére. Az intézet fel-  
adatkörébe tartoznak mindazok a tudományos vizsgálatok, amelyek  
a gyakorlatban működő állatorvosok munkakörét meghaladják. Az intézet-  
ben végzik az egyes fertőző és egyéb állatbetegségek megállítására  
a szükséges vér-, szövettani-, és parazitológiai vizsgálatokat.  
Ezenkívül tudományos kutatómunkákat végeznek a fertőző állatbetegségek  
okairól és az ellenük való védekezésről./MTI/

---

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12 kiadás 1949. február 25. 14 óra 30 perc

"A szovjet zene a szocialista rendszer diadalát hirdeti" - Csulaki  
előadása a Zeneakadémián

D & Hn/Gy Ks

Mihail Csulaki szovjet zeneszerző esütörtök délután  
a Zeneakadémia kistermében előadást tartott "A legújabb szovjet  
zene" címmel. Csulaki beszámolt arról, hogy a múlt év decemberében  
folyt le Moszkvában a Szovjet Zeneszerző Szövetség vezetőségének  
plenáris ülése, amely a Szovjetunió zenei életének nevezetes ese-  
menye volt.

- Az ülésen hét nap alatt 103 zeneszerző 146 műve  
került bemutatásra. Az előadott művek világosan tükrözték a Párt  
zenei vonatkozású utmutatásainak rendkívül időszerű és terrikenyítő  
voltát. Ezek az utmutatások nagyban hozzájárultak ahhoz,  
hogy jelentős művészi alkotások felszabaduljanak a formalizmus  
bénító és romboló hatása alól. A zeneszerzők szívesen vállalkoztak a  
zemes feladatokra, amelyek elé a Párt állította őket, arra, hogy  
néltó eszmélet tartalmu, formailag tökéletes, egyszerű nyelven megírt  
olyan műveket alkossanak, amelyek érdeklik a népet. Lenin arra  
tanította - folytatta Csulaki - hogy a művészet a népé és hogy  
minden gyökereivel a széles népretegek talajából táplálkozik. Lenin  
ezt is mondotta, hogy az eltévelyedett futurizmus, kubizmus és minden-  
féle más hasonló "izmus" a nép számára idegen, nincs hatással rá  
és azonnal meg is szűnik mindenütt, ahol igazi művészet bontakozik ki.

- A Bolsevik Párt Központi Végrehajto Bizottsága ismo-  
retes határozatában a népellenes formalizmussal az új szocialista tár-  
sadalom építésében lényeges szerepet játszó demokratikus, realista  
művészetet állította szembe. Állásfoglalásával rámutatott arra, hogy a  
szovjet zenének át kell vonnie és folytatnia kell mindazt a szépet  
és haladó szelleműt, amit az emberiség minden időken át valamennyi  
nép kultúrájában felhalmozott.

- A decemberi ülés megmutatta, hogy a nagy realista  
művészet megvalósulása utjan már beszámolhatunk az első sikerekről.  
Egész sa olyan új zenemű tűnt fel, amelyben már világosan felismer-  
hető a szocialista realizmus vonása. A bemutatásra került művek  
közül elsősorban Arutjunjan, fiatal örmény zeneszerző "A hazárd"  
című kantátáját kell megemlíteni. Ez a zenemű a szovjet hazát, a  
szovjet népet és Sztálin emberi nagyságát önkli meg. A kantáta  
zenéje optimista érzésektől áthatott, egyszerű és világos s a leg-  
szőlesebb tömegek számára is hozzáférhető. Nagy hatást váltott ki, to-  
vábbá Dvarionas litván zeneszerző versenyműve, Kabalovszkij mesteri  
hөгedüversenye, Knipper "Katonadalek" című szimfonikus szvitje és  
Byrk észt zeneszerző "Kantáta Sztálinról" című szerzenyműve.

/Folyt.köv./

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 15. kiadás 1949. február 25. 24 óra 55. perc

/"A szovjet zene a szocialista rendszer...2.folyt./ D & Hm/Gy Ks

Nagy sikerük volt Weinberg, Haszanov, Filippenko és Buraskin zeneszerzőknek is. A Központi Bizottság határozatában annakidején olyan szigorúan elítélt zeneszerzők közül első sorban Murabelli szerepelt jólsikerült komusművekkel a bemutatón, míg Sosztakovics, Hacsaturján, Sebalin és Popov művei arról tanuskodtak, hogy még mindig nem sikerült olyant alkotniok, amely méltó lenne tehetségük magyságához.

- Az elért eredmények ellenére további állandó fejlődésre van szükség. Epp ezért a Szovjet Zeneszerző Szövetség vezetősége kámonda, hogy a szovjet zeneművészetnek lépést kell tartania az ország gazdasági fellendülésével, olyan útomban kell fejlődnie, amilyen fejlődés a szovjet társadalom szociális és ideologiai átalakulásának egyéb területein megnyilvánul.

- A Párt Központi Bizottságának zenei határozata teljes egészében feltárta a szovjet zeneszerzők szerepének jelentőségét a szocialista állam építésében. Ez a határozat tökéletes példája az igazi, valóban őszinte kritikának, amely az egész nép érdekeit tartja szem előtt. A Központi Bizottság határozata felrázta a zeneszerzőket: valamennyi szovjet zeneszerző arra törekszik, hogy néphöz méltó műveket alkossen s a köztudatban eddig kizárólagosan szereplő 5-6 név helyett most tucatjával tűnnek fel új, eddig teljesen ismeretlen fiatal zeneszerzők. A népi köztársaságokban is új zeneszerző-fiatalság nő fel s a nemzeti köztársaságok /Örményország, Litvánia, Azerbajdzsán, stb./ zeneszerzőinek művei magas művészi színvonalukkal és realizmusukkal jelentős eseményei a szovjet zenei életnek.

- A szocialista realizmus megköveteli a zeneszerzőtől azt a képességet, hogy megfigyelje és meglássa korunk valóságát és az élet jelenségeit forradalmi fejlődésükben ábrázolja. A zeneszerzőnek ismernie kell az életben végbemenő nagy változásokat, melyek az ember új, szocialista öntudatának kialakulásával járnak. A szovjet zeneszerzők gyakran látogatnak el a kolhozokba és szovhozokba, ipari központokba, a Szovjet Hadsereghez, hogy közelről ismerjék meg a szocialista építés gigantikus munkáját. A szovjet zene, amely a valószínűleg igazi arculatát igyekszik ábrázolni, a szocialista rendszer diadalát hirdeti s tövökény része a békéért és demokráciáért vívott történelmi küzdelmeknek.

- A zene nevelő szerepe igen nagy. A zene láthatatlanul átjárja az ember egész életét, átformálja tudatát és erőt ad nagy dolgok véghezvitelére. A kommunista társadalom felépítése elkövetelhetetlen gazdag szellemi kultúra keletkezése nélkül, s a zenének ebben igen jelentős szerepe van. /Folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 14. kiadás 1949. február 25. 14 óra 40 perc

/"A szovjet zene a szocialista rendszer...2.folyt./ D & Hm/Gy Ks

- A zenén keresztül beleplántálni az emberekbe a hazaszerető nép szeretetet, felkelteni az érdeklődést egy szebb jövő felé tudatot, hogy a nép erői kiapadhatatlanok, a zenén keresztül valóban szép, kiegyensúlyozott és harmonikus érzéseket kifejleszteni s harcra szólítani az embereket a szebb jövő kivívására - ime ez a zeneművészet új hivatása az új, kommunista társadalom felépítésének idején.

A hosszantartó, lelkes tapssal fogadott előadás után sokan intéztek kérdést az előadóhoz. A kérdésekre válaszolva Csulaki hangsúlyozta, hogy a formalista zenét a Szovjetunióban maga a nép ítélte el: egyre kevesebben jártak az ilyen hangversenyekre, a Központi Végrehajtó Bizottság határozata csak a széles néptömegek itéletét tolmácsolta. Rámutatott ezután arra, hogy mint minden művészetben, a zenében is csak két út között lehet választani: a zeneszerző vagy a nép számára, a nép érdekében teljesíti művészi feladatát a szocialista realizmus útján, vagy a formalista utat választja: a tömegektől való elszigetelődést, a haladásellenes művészet útját. A szocialista tartalma zene formája népi, nemzeti. A szocialista realizmus minden erejét a népből meríti. Igzi művészet csak akkor és ott keletkezik, ahol a művész és nép között élő, szerves kapcsolat van. Amint ez a kapcsolat elsatnyul, a művészet is dekadenssé válik.

Hangsúlyozta végül: rendkívül fontosnak tartja, hogy a népi demokráciák és a Szovjetunió zeneszerzői között szoros kapcsolat jöjjön létre. A szovjet nép nagy szeretettel és megbecsüléssel fogadja azokat a magyar szerzeményeket, amelyek a magyar népi kultúra legjobb hagyományából táplálkoznak. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15 kiadás 1949. február 25. 14 óra 45 perc

Három halálos ítéletet hozott a NOT a rongyosgárdisták bűnjegyében

Tó & Sy/Jné/Gy Ks Pénteken délben hozott ítéletet a NOT Pálosi-tanácsa a gyilkosságokat, rablásokat elkövető rongyosgárdisták bűnjegyében. A NOT Kovács Endre gazdasági felügyelő, volt főhadnagyot, Gödér Pál volt nyomozófőhadnagyot és Benko Antal festőművészt, a Vannay-különítmény volt főhadnagyát, halálra ítélte. Fodor Lajos gazdálkodó, volt főhadnagy első fokozaton hozott halálos ítéletét életfogytiglani fegyházra változtatta, a népbíróóság által ugyancsak halálraítélte Hajcs Béla műasztalos büntetését pedig 12 évi fegyházra változtatta át. Ifj. Cserháti Pál, ifj. Cserháti István budapesti lakosokat 4-4 évi kényszermunkára és Draskozi László textilnagykereskedőt 3 évi fegyházra ítélte. A többi elítélt büntetését helyben hagyta a másodfokú bíróság. /MTI/

A főváros utépítési munkaterve

ME Bp & Vr/Hm/Gy Ks Elkészült a főváros ut- és mélyépítési ügyosztályának 1949. évi munkaterve, melynek költségelőirányzata közel 40 millió forint. Ebből az összegből az utfenntartási munkálatokra 16.623.497 forintot fordítanak. A víz- és mélyépítési csoport költségelőirányzata 445.000 forint, ebből az összegből a főváros tulajdonában lévő nyilvános illemhelyeket állítják helyre. A kikötők és a rakpartok fenntartására 880.000 forintot költ a főváros, a belvizek levezetésére pedig másfélmillió forint az előirányzat. A fővárosi kertészet költségeire az ügyosztály költségvetése keretében összesen tíz és félmillió forintot irányzott elő. Már a tavasszal megkezdik az obudai Árpád-hídhöz vezető utak kiépítését. A munkaterv első részletére 6 millió forintot irányoztak elő. /MTI/

SR 72 A Hirman-gyár új anyagot kísérletezett ki a gyümölcsfa-permotozógópek készítéséhez

IpM & Gy Gp Ks Most, amikor mezőgazdaságunk gépesítésén dolgozunk, arra kell törekednünk, hogy jó, erős, tartos minőségű gépeket kapjan parasztságunk. A gyárak dolgozói annak tudatában arra törekednek, hogy minél jobb gépeket termeljenek a mezőgazdaság részére. Például a múltban gyártott gyümölcsfa-permotozógópek anyaga nem volt előggő ellenálló a növényi kártevők ellen használt vegyszerek maró hatásával szemben, ezért a Hirman-főműtőde és vagonfelszerelési gyár hosszú és szíves munkával új, a fenti igényeknek megfelelő anyagot kísérletezett ki. Az új "SR.72.Mosz" szabványu anyag a Műegyetem Mezőgazdasági Gép-tanszéke és a Technológiai Anyagvizsgáló Intézet véleménye szerint is a legjobb ozidőszert a permotozósra használt vegyszerek maró hatása ellen. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16 kiadás 1949. február 25. 14 óra 50 perc

A WM-gyár 21 üzeme már csatlakozott a munkaversenyhez - A csőgyár sulyt helyez az egyéni verseny fejlesztésére is

KM & Sk/Gy Gp Ks A csepeli WM-gyár üzemei közül szerdán estig husz üzem csatlakozott a diósgyőriek versenyfelhívásához. A WM-üzemek versenypontjait részletesen kidolgozták és lelkeshangu műhelyértekezleteken foglalták határozatba.

Az edénygyár havi 2850 kilóval emeli termelését

Az edénygyár műhelyértekezletén a dolgozók vállalták, hogy a március elsején induló szocialista munkaversenyben az edénytermelést havonta 2850 kilóval felemlik és a már előirányzottan felül további 2 százalékkal csökkentik az önköltséget.

A csőgyár december végéig tízmillió forinttal csökkentti az önköltséget

A WM-gyár egyik legnagyobb üzemében, a csőgyárban mintegy 400 jelenlévő munkás lelkes hangulatban szavazta meg a versenyhez való csatlakozást. A csőgyáriak az önköltségesökkentést tüztök-központi céljuknak. Vállalták, hogy a selejtanyagot átkovácsolással a csőgyártásra alkalmassá teszik és ezzel december végéig 4.200.000 forintot takarítanak meg. További 1.200.000 forinttal teszik olcsóbbá a termelést a csővadás észszerűsítésével. Leszállítják ezenkívül az előállítás költséget a nagy- és kishengersornál, valamint a csőnyomópadnál. A tízhónapos munkaversenyben összesen 10.100.000 forintot takarítanak meg.

"A kollektív versenyszellem, a kölcsönös segítség elvének megvalósítása mellett - vállalják a továbbiakban a csőgyáriak - fokozott gondot fordítunk az egyéni kezdeményezés, az egyéni verseny elősegítésére és továbbfejlesztésére is."

Hét százalékkal emeli a termelékenységet a prískovács-üzem

A prískovács- és nagykalapács-üzem értekezletén a dolgozó, kimondták, hogy "szocialista hittel és nagy akarattal" csatlakoznak a versenyfelhíváshoz. A dolgozók vállalták, hogy az önköltség 12 százalékos, több mint 2 millió forintot jelentő csökkentése mellett a munka termelékenységét a havi előirányzathoz képest hét százalékkal emelik.

A WM-gyár többi üzemei is hasonló versenypontok teljesítését vállalták. Lelekes és kemény munkával készülnek most a versenypontok teljesítésére. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1949. február 25. 15 óra 17 perc

Bolgár dolgozók köszönőlevele Kossa István iparügyi miniszterhez

IpM & Gy Gp Ks Vasziljev Kirill bolgár technikus, aki Magyarországon tanulmányozta az erőtranszformátorokat, villamosmérő eszközöket és a magasfeszültségű és erősáramú felszereléseket, visszatérve magyarországi tanulmányutjáról a perni ki villamosipar dolgozóinak nagygyűlés alkalmával beszámolt Magyarországon végzett munkájáról. Ebből az alkalomból a perni ki villamosipar dolgozó, a következő szövegű levelet írták Kossa István iparügyi miniszternek:

"Kossa elvtárs! Meghallgatva a beszámolót a magyarországi életéről és építkezéséről, ahol a Magyar Dolgozók Pártjának és Rákosi elvtársnak bölcs vezetése alatt bátran építik a szocializmust, köszönetet mondunk azért a szívből jövő fogadtatásért és baráti közreműködésért, hogy teljes képet kaptunk országukról úgy az Önök szakszervezeteitől, mint Öntől személyesen és különösen a magyar munkás elvtársaktól. Tolmács oljuk köszönetünket és elismerésünket Magyarországi dolgozóink, szakszervezeteink, a Magyar Dolgozók Pártjának és különösen Önnek, a magyar iparügyi miniszterének, a Magyar-Bolgár Társaság elnökének.

Erősödjön továbbra is az együttműködés a két baráti nép között. Minden erőnkkel azon leszünk, hogy felhasználva a tudomány és kultúra eredményeit, iparosítva országainkat, szocialista uton haladjunk előre és különösen fejlesszük a szocializmus építésének folyamatát a falun. Minden erőnkkel erősíteni fogjuk ledönthetetlen szövetségünket a népi demokráciákkal és a hatalmas, legyőzhetetlen Szovjetunióval a nyugateurópai imperialisták ténykedésével szemben - végső győzelmünkért.

Eljen a világproletáriátus nagy vezetője és tanítója, Sztálin! Eljen a magyar dolgozó nép vezetője, Rákosi elvtárs! Eljen a bolgár nép vezetője, Dimitrov elvtárs!" /MTI/

A jövőheti robbantási naptár

Bp & Vr/Hm/Gy Ks A jövő héten a következő helyeken lesznek helyszíni robbantások: február 28-án, hétfőn 12 és 13 óra között a XIV. Fűredi-ut és Körvasut-sor kereszteződésénél és a IX. Népliget, Fertő-u. 2., a kertészet területén; március 2-án, szombán 12 és 13 óra között a III. Fényes Elek-ut végénél lévő térségen, XII. Karácsonyi-utca 11. számú ingatlan szomban és a Bartok Béla-ut 101. számú telken; március 3-án, csütörtökön 13 és 14 óra között a XI. Lágymányosi-réten, a Boráros-téri híd közelében, ahol március 4-én, pénteken ugyanosan 13 és 14 óra között több robbantás lesz. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1949. február 25. 15 óra 25 perc

Megalakult a Magyar Tudományos Tanács

Ni/Hm/Gy Ks Pénteken délután ünnepélyes keretben alakult meg az Országos minisztertanács döntésében a Magyar Tudományos Tanács. Az alakuló ülésen, amely tudományos életünk kiválóságainak részvételével folyt le, megjelent Dobi István miniszterelnök, a köztársasági elnök képviselőjében Kállai Gyula miniszter és az elnökség tagjai: Gerő Ernő pénzügyminiszter, Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Erdélyi Ferenc államminiszter, Vajda Imre államtitkár, a Tervhivatal elnöke, Alexits György főtitkár és Rusznyák István egyetemi tanár.

Az alakuló ülést Gerő Ernő miniszter nyitotta meg. Megállapította, hogy a Magyar Tudományos Tanács életre hívása uttörő kezdeményezés tudományos kutatómunkánk és tudományos életünk fejlődésében. A tanács főfeladata a tudományos élet tervszerű irányítása és a gyakorlati élettel való kapcsolat megerősítése.

Gerő Ernő a továbbiakban hangsúlyozta, nem véletlen, hogy ennek a feladatnak a megvalósítására teljesen új, sőt új típusú szervezet, új szellemi és szervezeti központot kellett létrehozni.

A régi Magyarországon, a nagytőkés és nagybirtokosok Magyarországon a tudományos kutatásnak valójában nem volt gazdája. Nem volt olyan fórum, amelyhez a tudomány emberei problémáikkal, kérdéseikkel fordulhattak volna, amely irányító befolyást gyakorolt volna munkájukra, amely ugyanakkor gondoskodott volna róluk, támogatta, segítette volna őket az álló feladatok megoldásában. Csak ugynevezett tudománypártoló egyesületek és társaságok voltak, amelyek vajmi kevés segítséget nyújtottak a tudomány embereinek. Cifra frázisokat szavaltak a tudomány pártolásáról, a valóságban azonban alig történt valami a tudományos munka és a tudományos kutatás érdekében.

Gerő Ernő ezzel kapcsolatban példaképp hozta fel, hogy 1936-ban a Széchenyi Tudományos Társaság, amely a természettudományi kutatás főprotectora volt, a természettudományok támogatására mindössze 63.000 pengőt irányzott elő.

- Annak meghatározása, hogy ki számított kutatónak, tudósnak, igen sok esetben nem attól függött, hogy kinek milyenek voltak a képességei, milyen eredményeket mutatott fel, hanem ezt a kérdést igen gyakran családi kapcsolatok, összeköttetések, protekció, származás döntötték el. Ilyen viszonyok közepette a tudományos kutatás nem ritkán elsekélyesedett, elrugaszkodott az eleven élettől, bezárkózott a maga szűk elefántcsont-tornyába. Más esetekben komoly tudományos munkára hivatott tudósok kergetelenek voltak egyes tőkés vállalatok szolgálatába szegődni és tudományos munka helyett sokszor szűk kereskedelmi érdekeket szolgálták. /Folyt.köv./ LP

B. 19 kiadás

1949. február 25.

17 óra 45 perc

/Megalakult a Magyar Tudomány Tanács...I.folyt./ FE/Jné/Sa Bn

Gerő Ernő a továbbiakban megállapította, hogy nemcsak nálunk rendeltek alá a múltban a tudományt és a tudományos kutatást a monopolizáló önző érdekeknek, hanem így van ez jelenleg is az összes kapitalista országokban.

Hangsúlyozta a miniszter, hogy a magyar tudományos élet évtizedeken keresztül a német tudományos élet függvénye volt. Kiemelte, hogy a régi Magyarországon rengeteg tehetség kallódott el, óriási tudományos kincs maradt felhasználatlanul.

- A Kritikálatlanság a nyugati tudomány előtt magában foglalja a múltbeli tudományos életünk más igen komoly hibáját, az elzárkózást kelet felé, a Szocialista Szovjetunió felé. A kiváló szovjet tudósok egész sora figyelmeztet bennünket arra, hogy van mit tanulnunk és átvonnunk Keletről. Lenin és Sztálin neve figyelmeztet bennünket arra, hogy az utóbbi évtizedek alatt nagyot fordult a világ: A Szovjetunió az elmúlt három évtized alatt a fejlődés élvonalába került. A tudományos élet csak azokban/lehet valóban haladó, amelyek kiszakadtak az imperializmus rendezőerőiből, kiszakították a tudományos kutatást profit béklyóiból és a nép szolgálatába állították.

- Nekünk is ilyen tudományra van szükségünk - állapította meg - amely döntő feladatának tekinti ötéves tervünk, tízéves villamosítási és öntözési tervünk megvalósításában, országunk felemelkedésében való hathatós közreműködést.

A miniszter ezután hangsúlyozta, hogy nagy gondot kell fordítani a népi demokráciák országainál való tudományos kapcsolatok kifejlesztésére.

Gerő Ernő ezután nagy vonalakban vázolta a magyar tudományos tanácsra váró feladatokat. Hangsúlyozta, hogy a tudományos tanács ötéves nemzetgazdasági tervünknek megfelelően kidolgozza a magyar tudományos kutatás ötéves tervét, mint ötéves nemzetgazdasági tervünk sikeres megvalósításának előfeltételét. Ez természetesen egyáltalán nem azt jelenti, - folytatta - hogy tudósaink és tudományos embereink csakis olyan kérdésekkel foglalkozhatnak, melyeknek közvetlen gyakorlati jelentőségük van. De igenis jelenti, hogy tudományos tervünk egészében kell, hogy hozzá simuljon az ország tervéhez, kell, hogy ennek eredményes megvalósítását szolgálja. Az ötéves terv, a tízéves villamosítási és öntözési terv megvalósítását tudományos eszközökkel, a tudomány segítségével előmozdítani azt jelenti, hogy a tudomány emberei céljukul tűzik ki az ország felemelkedését, termelőerőinők, kulturánk gyors kifejlődését. / Folyt.köv./

L az országokban

K

B 20 kiadás

1949. február 25.

17 óra 59 perc

/Megalakult a Magyar Tudományos Tanács II.folyt./

Zs/Jné/KF Bn Mikor tehát a tudomány emberei célul tűzik ki, hogy tudásukat nagy nemzetgazdasági terveink megvalósításának szolgálatában állítsák, hazafias kötelességüket teljesítik. A hazaszereget nemcsak hűségöt követel meg az ország iránt, hanem megköveteli azt is, hogy a haladás leghatásosabb eszközeit használjuk fel országunk, népünk felemelkedése érdekében, hogy a cél megvalósítására soronpóba állítsuk mindazokat a képességeket, melyek a rendelkezésünkre állnak.

Kidolgozandó ötéves tudományos tervünknek magában kell foglalnia nyersanyaghiányunk csökkentésének, meglévő nyersanyagaink jobb, gazdaságosabb felhasználásának, energia gazdálkodásunk megjavításának, nehéz és gépiparunk kifejlődésének építőközi módszerünk korszerűsítésének, közlekedésünk és hírközlő-technikánk új magasabb színvonalra való emelésére egész sor igen fontos problémáját. De fel kell oldani olyan kérdéseket is, mint a mezőgazdaságunk gépesítése, új ipari növények itthoni termesztésének tudományos megvalósítása, a talajerő pótlása, állattenyésztésünk minőségi megjavítása, növény-öntözéses termelés előjaira, talajjavítás a mezőgazdasági ipar tudományos problémái. stb. Hasonlóképpen igen fontos feladatok várnak az orvostudományra, a nép egészségügyének megjavítása, a fertőző és egyéb betegségek leküzdése, stb. téren. Óriási szerep jut a közgazdasági tudománynak a mi országunkban, mely tervszerű gazdálkodást folytat és, hogy ezt sikeresen megvalósíthassa, nem nélkülözheti a közgazdasági tudomány segítségét.

Az ötéves tudományos terv kidolgozásán kívül azonban a Magyar Tudományos Tanácsnak gondoskodni kell arról is, hogy a terv ne legyen írott halászt, hanem meg is valósuljon. Ehhez pedig szükséges, hogy rendelkezésre álljanak azok a szervek és azok az emberek, akik a terv megvalósítását biztosítják. Ezért számba kell venni a már meglévő tudományos intézeteket, laboratóriumainkat, kísérleti állomásokat és az embereket, akik tudományos munkával foglalkoznak. De ez sem elegendő. E-és sor új tudományos kutató intézetet kell létrehozni. Így például létre kell hoznunk egy új szervezközmű és szervesetlen kémiai intézetet, és egy vaskutató intézetet, egy finommechanikai és optikai laboratóriumot, egy alkalmazott matematikai intézetet és fel kell állítsunk egy igen komoly, teljesen korszerű fizikai intézetet. Hasonlóképpen új intézeteket kell létrehozni a mezőgazdasági, közgazdasági és egyéb tudományok terén is. /Folyt.köv./

K

B. 21. kiadás.

1949. február 25.

18 óra — PERC

MEGALAKULT A MAGYAR TUDOMÁNYOS TANÁCS /3. FOLYTATÁS/ Zs/JNÉ/SK BN

TUDJUK, HOGY MINDEZ HATALMAS ÖSSZEGEKBE KERÜL, DE A KORMÁNYZAT EL VAN SZÁNVA RÁ, HOGY SZERÉNY ANYAGI LEHETŐSÉGEINKHEZ KÉPEST ARÁNYLÁG BŐKEZUEN LÁSSA EL A TUDOMÁNY EMBEREIT A TUDOMÁNYOS KUTATÁSHOZ SZÜKSÉGES ANYAGI LEHETŐSÉGEKKEL. HISZEN MÁR EBBEN AZ ÉVBEN EGYEDÜL IPARI JELLEGŰ KUTATÓMUNKÁRA KÖZEL 40 MILLIÓ FORINTOT FORDÍTOTTUNK. EZ AZONBAN CSAK A KEZBET KEZDETE.

A TUDOMÁNY MŰVELÉSÉNEK, A TUDOMÁNYOS MUNKA EREDMÉNYESÉGÉNEK A TERV ÉS A TUDOMÁNYOS INTÉZETEK S EZEK KORSZERŰ FÉLSZERELÉSE MELLETT LEGFONTOSABB TÉNYEZŐI MAGUK A TUDÓSOK, A TUDOMÁNYOS MUNKA EMBEREI. HA AZT AKARJUK, HOGY NÁLUNK A TERVSZERŰ TUDOMÁNYOS MUNKA TELJES ERŐVEL MEGINDULJON ÉS EREDMÉNYES LEGYEN, GYÖKERESEN MEG KELL VÁLTOZTATNUNK A TUDOMÁNYOS MUNKÁVAL FOGLALKOZÓK GAZDASÁGI HELYZETÉT IS. EZÉRT AZ MDP JAVASOLNI FOJJA A KORMÁNYRÓL S MEG VEGYOK GYŐZDÖVE RÓLA, HOGY DEMOKRATIKUS KORMÁNYZATUNK MAGÁÉVÁ TESZI EZT A JAVASLATUNKAT, — HOGY EZ A KÉRDÉS EGY HÓNAPON BELÜL MEGOLDÓDJÉK. A MEGOLDÁS MÓDJÁT ILLETŐLEG AZ VÖLNA A JAVASLATUNK, HOGY LÉNYEGESEN EMELJÜK FEL A TUDOMÁNYOS ÉS A FELSŐ ISKOLAI TUDOMÁNYOS TANSZEMÉLYZET FIZETÉSÉT OLYMÓDON, HOGY A TUDOMÁNYOS MUNKÁVAL FOGLALKOZÓKNAK ÉS AZOKNAK, AKIK TUDOMÁNYOS KAPEREINK NEVELÉSÉVEL FOGLALKOZNAK, NE LEGYENEK MEGÉLHETÉSI GONDJAIK. A RENDEZÉSNEK VONATHOZNI KELL A TUDOMÁNYOS MUNKÁVAL FOGLALKOZÓ EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI TANÁROKON KIVÜL KÖZVETLEN MUNKATÁRSAIKRA, AZ ADJUNKTUSÓKRA, TANÁRSEGÉDEKRE, DEMONSTRÁTOROKRA ÉS A KÜLÖNBÖGÉSEN KVALIFIKÁLT, VALÓBAN TUDOMÁNYOS MUNKÁBAN RÉSZTVEVŐ TECHNIKAI SEGÉDERŐKRE IS.

EMELLETT AZ ÁLTALÁNOS RENDEZÉS MELLETT — ÉRRE IS A MDP JAVASLATÁNAK MEGY A MINISZTERTANÁRS ELÉ — SZÜKSÉG LESZ ARRA, HOGY MINTÉGY 50-60, EGÉSZEN ÉLVONALBELI TUDÓSUNKNAK ÉS MINTÉGY 150-200 OLYAN TUDOMÁNYOS MUNKAERŐNKNEK, AKIK FONTOS TUDOMÁNYOS MUNKÁT VÉGEZNEK, KÖZVETLENŰL A MAGYAR TUDOMÁNYOS TANÁCS BIZTOSÍTSON OLYAN FIZETÉST, HOGY VALÓBAN TUDOMÁNYOS MUNKÁSSÁGUKNAK SZENTELHESSEK MAGUKAT.

A TUDOMÁNYOS MUNKÁVAL FOGLALKOZÓK FIZETÉSÉNEK ILYMÓDON VALÓ RENDEZÉSE, AMIT A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA JAVASOL, A MAGYAR ÁLLAMNAK MINTÉGY ÉV 30 MILLIÓ FORINTJÁBA FOG KERÜLNI. HATALMAS ÖSSZEG EZ A MI VISZONYAINK KÖZÖTT, DE NÉPI DEMOKRÁCIÁNK SZIVÉSEN HOZZA MEG EZT AZ ÁLDÓZATOT A MAGYAR TUDOMÁNY ÉS HAZÁNK FELEMELKEDÉSE ÉRDEKÉBEN. A FIZETÉS KÉRDÉSÉNEK GYORS MEGOLDÁSA MELLETT A MTT-NAK GONDOSKODNIA KELL TUDÓSAINK MÁSI RÁNYU SZÜKSÉGLETEINEK BIZTOSÍTÁSÁRÓL IS. OLYAN KÉRDÉSEKRE GONDOLOK, MINT AZ ÜDÜLÉS, A LAKÁS, A KÖZLEKEDÉS. EZEK MEGOLDHATÓ KÉRDÉSEK ÉS HA KOMÓLYAN HOZZÁFOGUNK, AKKOR MEG IS OLDJUK ÖKET.

/FOLYT.KÖV./ TL

B. 22. kiadás

1949. február 25.

18 óra <sup>10</sup> perc

/Megalakult a Magyar Tudományos Tanács ..4. .Folyt./ Ni/Hm/Sa Bn

A Magyar Tudományos Tanácsnak, tehát igen is kell foglalkoznia tudomány és a tudósok anyagi kérdéseivel is. De ez nem jelenti, hogy a Magyar Tudományos Tanács a tudomány és a tudósok "protektora", "védnöke", "pártfogója". Nem védnökségről és pártfogóról van itt szó, hanem arról, hogy a népi demokráciánk elvileg más a viszonya a tudományhoz és a tudományos munkához, mint a régi rendszeré volt. Népi demokráciánk vezetői és elsősorban Rákosi Mátys tudatában vannak annak, hogy a szocializmus építése és a tudomány fejlesztése teljesen elválaszthatatlan fogalmak. A Tudományos Tanács megaknak a tudósoknak, a tudomány embereinek a szerve és nem tőlük idegen, rajtuk kívülálló dolog. Ugyanakkor azonban a demokratikus kormányzat szerve is a tudósok és a tudományos munka jobb, tervszerűbb megszervezésére és irányítására, a tudományos kutatómunka anyagi előfeltételeinek biztosítására. A Tudományos Tanács a tudományok és tudományos munkák számára az a fóruma, amely ezalótt nem volt meg, de amelyet létre kellett hoznunk, ha nem akartunk kibékülni azzal a tarthatatlan helyzettel, amelyet a tudományos élet terén a régi rendszertől kaptunk örökségbe. Mi fel akarjuk és fel fogjuk számolni ezt az örökséget. Teljesen új alapokra akarjuk és fogjuk helyezni a magyar tudományos kutatást és ezzel olyan perspektívát nyitunk tudósaink előtt, amilyenre régen álmukban sem mertek volna gondolni.

Most, amikor a Magyar Tudományos Tanácsot utjára indítjuk, el vagyunk szánva rá, hogy maradék nélkül megvalósítjuk azokat a feladatokat, amelyeket törvényhozásunk és kormányzatunk számunkra kijelölt — fejezte be lelkes tapssal és éljenzéssel fogadott beszédét Gero Ernő miniszter.

Ezután Alexits György egyetemi Tanár, a Tudományos Tanács főtitkára ismertette a Tudományos Tanács munkatervét. Rámutatott arra, hogy a múltban, a kapitalista társadalom anarchikus termelési viszonyainak megfelelően, nem volt tervszerű tudományos kutatómunka. Pedig az egyes tudományágak differenciáltsága ellenére is a tudományos problémák szorosan összefüggnek egymással. Az elméleti és gyakorlati kérdések olyan szorosan összefonódtak, hogy az elmélet nem nélkülözheti a gyakorlat ösztönzését. Az elmélet a gyakorlattól elszakadva, teljesen elvonatkoztatott "társasjátékká" válhat, a gyakorlat viszont vak tapogatózásná válnék az elmélet támogatása nélkül.

Az egységes, átfogó munkaterv természetesen nem megkötöttséget jelent, hanem szabadságot. A múltban az volt a helyzet, hogy a tudósok megvolt az álmódos "szabadsága", de semmiféle támogatást nem kapott ahhoz, hogy helyes tudományos gondolatait megvalósíthassa. A tervszerű tudományos munka azt jelenti, hogy a tudósok ötleteikhez, gondolataikhoz tervszerű támogatást is kapnak, amely esetleg százmillióssal összességük megmozgatását is jelenti. /Folyt.köv. TL

MEGALAKULT A MAGYAR TUDOMÁNYOS TANÁCS / 5. FOLYTATÁS / D/SK/SK. BN

A VALÓDI SZABADSÁG OTT KEZDŐIK A TUDÓSOK SZÁMÁRA, AHOL A GONDOLAT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGÉT IS MAGÁBAN FOGLALJA. A TUDOMÁNYOS MUNKATERVET MAGA A TUDOMÁNYOS TANÁCS KÉSZITI EL, TEGHÁT A TUDÓSOK MAGUK HATÁROZNAK AFÖLÖTT, HOGY AZ ADOTT TÁRSADALMI HELYZETBEN MELYEK AZOK A TUDOMÁNYOS KUTATÁSOK, AMELYEK A LEGHELYESEBBEN VEZÉTEK A KI TŰZÖTT CÉLOKHOZ. UGYANAKKOR A KORMÁNYZAT GONDOSKODIK ARRÓL, HOGY EZEK A TERVEK VALÓRA IS VÁLHASSANAK.

ALEXITS GYÖRGY EZUTÁN RÉSZLETESEN ISMERTETTE, HOGY AZ EGYES TUDOMÁNYÁGAK TERÜLETÉN MILYEN FONTOS RÉSZLETPELADATOK VÁNAK MEGOLDÁSRA ÉS A PÉLDÁK EGÉSZ SORÁVAL BIZONYÍTOTTA BE, HOGY MEG A LÉTSZÓLAG LEGELVONTABBNAK LÁTSZÓ TUDOMÁNYOS KUTATÓMUNKA IS MILYEN FONTOS GYAKORLATI CÉLOKAT SZOLGÁLHAT.

RÁMUTATOTT EZUTÁN A TUDOMÁNYOS UTÁNPÓTLÁS KÉRDÉSÉNEK PONTOSÁGÁRA. A MULTBAN A FIATAL TUDÓSJELÜLTEK A LEGNAGYOBB ANYAGI NEHÉZSÉGEK KÖZÖTT, MINDEN TERVSZERŰ IRÁNYÍTÁST NÉLKÜLÖZVE, VOLTA KÉNYTELENEK MEGKEZDENI KUTATÓMUNKÁJUKAT. MA EZEN A TÉRÉN IS GYÖKERES VÁLTOZÁSRA VAN SZÜKSÉG.

FONTOS FELADAT VÁR A TUDOMÁNYOS TANÁCSRA A NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KAPCSOLATOK TERVSZERŰ MEGSZERVEZÉSE TERÉN IS. MINDENEKELŐTT SZOROS KAPCSOLATOT KELL TEREMTENI A SZOVJETUNIO TUDOMÁNYOS AKADÉMIAJÁVAL. A SZOVJET TUDOMÁNYRA VONATKOZÓ DOKUMENTÁCIÓS ANYAG FELDOLOGOZÁSA, SZOVJET TUDOMÁNYOS MUNKÁK MAGYAR NYELVRE FORDÍTÁSA ÉRDEKÉBEN MAGYAR-SZOVJET TUDOMÁNYOS INTÉZETET KELL FELÁLLITANI. A TUDOMÁNYOS TANÁCSNAK KELL GONDOSKODNI ARRÓL IS, HOGY A FONTOSABB NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONGRESSZUSOKON A MAGYAR TUDOMÁNY KÉPVISELŐI IS OTT LEGYENEK. A TUDOMÁNYOS TANÁCS FELADATKÖRÉBE TARTOZIK A TUDOMÁNYOS KÖNYVKIADÁS SZERVEZETT IRÁNYÍTÁSA IS.

ALEXITS GYÖRGY BESZÁMOLÓJA UTÁN TÖBB FELSZÓLALÁS HANGZOTT EL, MAJD GERŐ ERNŐ VÁLASZOLT A FELSZÓLALÁSOKRA. EZUTÁN A TANÁCS TAGJAI ALEXITS GYÖRGY FŐTITKÁR BESZÁMOLÓJÁT EGYHANGULAG ELFOGADTÁK. /MTI/

K

Elkészült a kereskedelmi alkalmazottak új székháza

FZ/Jné/Cy Ks Most készült el a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének Jókai-utcai új székháza. A székházat pénteken délután Ligeti László, a Szakszervezet főtitkára mutatta be a sajtó képviselőinek.

Az új székház a modern technika minden vívmányának felhasználásával készült. Az épület lehetőséget ad több mint 2000 ember befogadására. Egyes szakosztályok részére többszáz személy befogadóképességű előadótermek állnak rendelkezésre. Az irodák a legmodernebb világítással és fűtőberendezéssel vannak felszerelve. A sportolóknak az alagsorban nagy méretű tornaterem áll rendelkezésre, amely az asztali teniszszekék, talaftomaszok, ökölvívok, kosárlabdázók és a többi sportolók otthonául szolgál. Ezekhez modern zuhanyozókat és öltözőket építettek. Az épület egyik legszebb terme az ezer személy befogadóképességű színháztárom. A teremhez a legmodernebb vetítőkészülékeket szerelték fel, filmek előadására. A nagytérmet százharminc neonos világítja meg, melyek jelentős része üvegvezett tetőzetben van rejtve. A tetőtérreazon a pihenő dolgozó részére zuhanyozók állnak rendelkezésre. /MTI/

Aláírták a vegyipari kollektív szerződést

IE/SK/Sa Bn Pénteken írták alá a vegyipari iparági kollektív szerződést. Ez az új iparági kollektív szerződés, eltérően az eddigi kollektív szerződésektől, az új, egységes bértáblázat alapján megállapítja a vegyiparban dolgozó bérét. Teljes mértékben érvényesül az az elv, hogy mindenki végzett munkájának minősége és mennyisége szerint kapja bérét.

*Minden,* Az eddigi kollektív szerződések a gyakorlatnál bizonyos rendelkezéseket eredményeztek, mert a szöveget különbözőképpen értelmezték. Az új iparági kollektív szerződés megszünteti ezeket a rendelkezéseket, a besorolást a legpontosabban határozták meg és így nemcsak az üzemek belül, hanem az egyes üzemek között is érvényesül az egyenlő munkáért egyenlő bért elve. A dolgozók érdeklődésével várják az új iparági kollektív szerződést, amely nagy lendületet ad az új szocialista munkaversenynek. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 25 kiadás 1949. február 25.

10 óra 45 perc

Sabanov miniszterhelyettes Tatabányán

Tud & Há/Hav/Sa Bn T a t a b á n y a , február 25.

Sabanov szovjet egészségügyi miniszterhelyettes, Vladimir Nyecsajev énekművész és Konstantin Nikolajovics Finogenov festőművész csütörtökön Tatabányára érkezett. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság tatabányai székházában fogadták ünnepélyesen a vendégeket. A fogadtatás után a síkvölgyi aknát tekintették meg. Sabanov miniszterhelyettes elbeszélgetett a bányászokkal és megtekintette a bányászok fűrészt, majd leszálltak a vendégek a bánya mélyébe.

A bányalátogatás után ünnepélyes keretek között koszorúzták az itt hősi halált halt szovjet katonák hősi emlékművét, Sabanov miniszterhelyettes rövid megemlékezése után. Délután az alumíniumműveket látogatták meg és ennek során a gyár dolgozói ajándékokkal halmozták el a szovjet vendégeket, akiket az üzem élmunkásai és brigádjai nevében Kandó Antal munkás üdvözölt. Sabanov egészségügyi miniszterhelyettes ezután a síkvölgyi szanatóriumot látogatta meg.

Finogenov megtekintette a tatabányai képzőművészeti iskolát, s itt a növendékeknek saját képeiről és más híres szovjet festőművészek képeiről fényképmásolatokat adott át. Kijelentette, hogy véleménye szerint a realista művészet melegegya Magyarországon a tatabányai bányász képzőművészeti iskola.

Este a Népházban rendezett ünnepségen fellépett Vladimir Nyecsajev énekművész is, óriási sikerrel. Különösen az utolsó számként előadott magyar énekszámot fogadták a tatabányai dolgozók fentemleges tapssal. /MTI/

Dési Huber emléktáblájának leleplezése

Sa Bn A tragikus körülmények között elhunyt nagy munkásfestőnek, Dési Huber Istvánnak az Ipar utca 11 szám alatti ház falára helyezett emléktábláját vasárnap déli fél egy órakor leplezik le. Az emlékbeszédet Goda Csaba fővárosi tanácsnok tartja. /MTI/

A Magyar Szabadságharcos Szövetség

Bn Sa Városházi Szervezete március 3.-án, csütörtökön délután 4 órakor a Belvárosi Színházban a Vörös Hadsereg fennállásának 31. évfordulója alkalmából filmelőadással egybekötött ünnepélyt rendez. A belépés díjtalan. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 26. kiadás 1949. február 25. 19 óra 45 perc

Szita János előadása az ipar rejtett tartalékainak mozgósításáról

NGy/Jné/Sa Pénteken délután az iparügyi minisztérium szak-  
UL Bn szervezeti csoportjának ipari előadássorozata keretében Szita János  
miniszteri osztálytanácsos "Az ipar rejtett tartalékainak mozgósítása"  
cimmal tartott előadást.

Szita János ismertette a magyar ipar fejlődésének utját és feladatit.

- A munka termelékenységének emelése nem a munkások erejének fokozott kihasználásával megy végbe, hanem egészen más uton: olyan módon, mely változatlan erőfeszítés mellett nemcsak lehetővé teszi a munka termelékenységének emelését, hanem gyorsabb ütemű emelést biztosítja, mint a tökéstermelés. Biztosítja ezt helyes, céltudatos, szervező munkával, biztosítja olyan berendezésekkel, amelyek éppen a legnehezebb fizikai munkát jelentő munkafolyamatokat gépesítik. Biztosítja a fejlettebb technika minden erejének letha vetésével.

- A termelékenység emelését nem a fizikai és a szellemi munka szétválasztása, hanem szoros egybekapcsolása jellemzi. A munkások maguk fogják kidolgozni, miképpen szervezzék meg legjobban és legésszerűbben a maguk munkáját. Oláh Lajos, az Egyesült Izzó dolgozója nem nagyobbérfeszítéssel emelte hatszeresére a Wolfram-élcák termelését, hanem egy új gépet szerkesztett. Az iparban a munka termelékenysége a nemrég befejezett öthónapos terv folyamán 14 százalékkal emelkedett.

Szita János végül az Unkoltségesökköntés és a munkaverseny kérdéseiről beszélt. /MTI/

A tudományos kutatás hazai problémáiról tartott előadást Gillemot László egyetemi tanár

FE/Jné/Sa Bn Pénteken délután a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének nagytermében dr. Gillemot László egyetemi nyilvános rendes tanár tartott előadást "A tudományos kutatás hazai problémái" címmel.

Hangsúlyozta a tudományos kutató munka tervszerűvételének szükségességét, mert a tervszerű gazdálkodás egyik alapfeltétele - mondotta - olyan kutatási rendszer kiépítése, amelyben a rendelkezésre álló szellemi és anyagi erők legjobban hasznosíthatók és az utánpótlás kérdése a legésszerűbben megoldható. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 27. kiadás 1949. február 25. 20 óra — perc

Előadás Sztaniszlavszkijről

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság szabadegyeteme előadássorozatában pénteken délután Dénes Tibor tartott előadást Sztaniszlavszkijről, a Sztálin-díjas nagy szovjet rendezőről, a szocialista-realista színhátszás nagynevi előharcosáról, a Pészekklubbn. /MTI/

Szovjet művészek a Vasas Szakszervezetben

Február 26.-án a Szakszervezeti Tanács kulturális osztálya a Vasas Szakszervezet Koltói Anna-utcai székházában este 6 órai kezdettel a Szovjet Kultúra Hónapja keretében előadást rendez, melyen a szovjet vendégek közül fellépnek Kruglikova, Uborin, Nycosájev, valamint a Vasas központi énekkara. /MTI/

Végrehajtották az ítéletet a kispesti rablógyilkoson

A pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága halálra ítélte Harmos József kispesti foglalkozásnélkülit, most egy kispesti ékszerészt meggyilkolt és értékeit elrabolta, miután kegyelmi kérvényét visszautasították, az ítéletet pénteken végrehajtották Harmoson. /MTI/

A Komszomol utja

Pénteken délután a MINSZ Akadémia "Komszomol utja" című előadássorozatában Kristof László, az Új Világ munkatársa "Veszélyben a szocialista hazza" címmel tartott előadást. Előadásában beszélt a Komszomol fiataljainak a Nagy Honvédő Hátruban tanúsított hősiességéről. Példaképpül állította a magyar fiatalok elé a lenini Komszomol-ifjak hősiességét Nikolaj Kasztello, Zoja Kozmogemjanszkaja, Matroszov és az ifju gárda példáját. Az előadás után a "Kerc. tadtí tengereszek" című filmet mutatták be. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 28. kiadás 1949. február 25. 20 óra 25 perc

A Magyar Vöröskereszt munkaprogramja

A Magyar Vöröskereszt pénteken délután sajtófogadást rendezett, melynek keretében dr. Falus Andor kormány meghízott ismertette a Vöröskereszt közelmúltban végzett munkáit és a jövő feladatait. Az 1949-es év első hat hetében Budapesten 41 vöröskeresztes első segély tanfolyam indult meg 1230 hallgatóval, akik hathetes szakszerű kiképzés után a Magyar Vöröskereszt aktív tagjaivá válnak. Jelenleg 17 budapesti nagy üzemben folynak elsősegélynyújtó tanfolyamok az üzemi dolgozók számára. Vidéken ugyancsak ez év eleje óta 54 segélynyújtó tanfolyam indult meg 1520 hallgatóval. Célunk, hogy Magyarországon minden ember tudjon elsősegélyt nyújtani.

A Magyar Vöröskeresztnek további fontos feladata - mondotta dr. Falus Andor - az önkéntes ápolónő-képzés. A napokban igen jó eredménnyel fejeződött be a budapesti önkéntes ápolónőképző kollégium első tanfolyama, ahol üzemi munkásnők, parasztlányok és lányok három héten keresztül nyertek elméleti és szakmai kiképzést.

Március 2.-án kezdődik Budapesten a Munkácsi Mihály utca önkéntes-ápolónőképző Kollégium új tanfolyama, vidéken pedig Székesfehérvárott, Pécsen, Balassagyarmaton és Debrecenben indulnak a közeljövőben háromhónapos bentlakásos önkéntes ápolónőképző tanfolyamok.

A Magyar Vöröskereszt ebben az esztendőben legalább ezer önkéntes ápolónőt szándékozik kiképezni a dolgozók soraiból, főleg munkásnőkből és parasztasszonyokból.

Szerinte az országban, városokban és falvakban esti tanfolyamokon népegészségőr-képző tanfolyamokat indítanak. Ezekben 15.000 népegészségőrt képeznek ki. A népegészségőröknek rendkívül fontos feladatuk lesz. A Magyar Vöröskereszt Budapesten felállítja a népegészségőr vezető iskolát. Ezenkívül házi betegápolási tanfolyamokat indítanak, melyeken ebben az esztendőben 5000 dolgozó munkásöt és parasztasszonyt házi betegápolásra képeznek ki. Egészségügyi előadásokat tartanak az egész országban, amelyek a népbetegségek és különösen a tbc elleni harc jegyében folynak le.

A népjóléti minisztérium 1949. évi egészségügyi programjában folyamatban van az Országos Vérellátó Központ felállítása. A Magyar Vöröskeresztre vár az a feladat, hogy az önkéntes véradáshoz a dolgozók széles rétegeit mozgósítsa és a társadalom figyelmét ennek fontosságára felhívja.

Tájékoztatója végén dr. Falus Andor bejelentette, hogy a Magyar Vöröskereszt dolgozói csatlakoznak a diósgyőri vasgyár versenyfelhívásához és bekapcsolódnak az új szocialista munkaversenybe, hogy a magyar nép egészségének érdekében kifejtett munkájukkal hozzájáruljanak a termelés növeléséhez és az életszínvonal emeléséhez. /Folyt.köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 29. kiadás 1949. február 25. 20 óra 50 perc

Magyar Vöröskereszt munkaprogramja...folyt./ SzK/KF/Sa Bn

Kovács Zoltán, a Magyar Dolgozók Pártjának központi kiküldötte hangoztatta, a Magyar Dolgozók Pártja nagy súlyt helyez arra, hogy a Magyar Vöröskereszt munkája eredményes legyen. /MTI/

Munkaversennyel a kulturális színvonal emeléséért

SzK/Sk/Sa UL Bn A diósgyőri dolgozók versenyfelhívásár nyomán a Szikra Könyvkiadó dolgozói is kidolgozták versenytervüket. A Szikra Könyvkiadó munkaversenyének legfőbb pontja: az önköltség, valamint a vállalati rezsi további csökkentése. Ezzel lehetővé válik, hogy a dolgozók az eddiginél is alacsonyabb áron juthassanak eléleti és kulturális színvonaluk felemeléséhez szükséges könyvekhez.

A Szikra műszaki brigádja bejelentette a Szikra-könyvek átlagos példányszámának 27.000-re való felemelését. Ilyen hatalmas példányszámú kiadásokra a magyar könyvkiadás történetében eddig nem volt példa. /MTI/

Tanuvallomások az 1919 novemberi "Szent Bertalan éjszakáról"

Tó Km/Sk/Sa UL Bn A népbíróság Rád Árpád és társai bűnyének pénteki folytatásán a tanácselnök először Váry Albert akkori koronabíróhelyettes összefoglaló jelentését ismertette. Ebből kiderült, hogy nem tudták a nyomozást lefolytatni a Hájjas-ügyben, mert "legfelsőbb helyről" gátolták munkájukat. Több egykorú jegyzőkönyv bizonyítja azt a ma már köztudomású tényt is, hogy mindig Horthy akadályozta meg a gyilkosok megbüntetését.

Ezután tanukat hallgatott ki a népbíróság az 1919. november 19.-iki "Szent Bertalan-éjszakáról". A tanúk elmondták, hogy Rád Árpád és gyilkos társai behatoltak a fogházba s a bebörtönzött kommunisták közül harminchármat olvonszoltak és meggyilkoltak.

Szabó József dr. akkori rendőrelőzredes gyanusan ingadozó tanuvallomást tett, "nem emlékezett semmire". A népügyész indítványára áttették iratait a népügyészre, hogy bűnpártolás miatt vádat emeljenek ellene. A tárgyalást a népbíróság március 2.-án folytatja. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 30. kiadás 1949. február 25. 21 óra 10 perc

Március 1-én indul a filmkritikai tehetségkutatóverseny

FE/KF/Sa UL Bn A Szakszervezetek Országos Tanácsának kulturosz-tálya felhívást intézett az ország dolgozóihoz, amelyet pénteken délután Lénárt István ismertetett a sajtó képviselőivel.

Népi demokráciánk harcot folytat az imperialis- ta kulturhatások ellen, a széles dolgozó rétegek általános műveltségének emeléséért, - mondotta Lénárt István. - E harc sikeres megvívását szolgálja az Országos Kulturverseny keretében most meginduló filmkritikai ver- sony is.

- A verseny célja: a dolgozók helyes kritikai képe- ségének fejlesztése s ezzel is a munkásosztály fokoztabb bevonása művé- szeti életünk vezetésébe.

- A verseny 1949 március 1-től május 31-ig tart. Az eredmények kiértékelése havonként történik. A legkiemelkedőbb kriti- kákat a budapesti és vidéki lapok ismertetik. A pályázaton minden nem hivatásos filmkritikus résztvehet, 30-40 gépet sor terjedelmű, minden alkalommal az abban a hónapban előadott filmekről írt kritikával.

- A címmel és névvel ellátott kritikákat a már- cius hónapban bemutatott filmekről április 5.-ig, s továbbra is a követ- kező hónap 5.-éig kell a Szaktanács kulturosz-tályához /Dózsa György u.84. b. / eljuttatni.

- A legkiválóbb pályázók között havonta Ármoly moziban, minden filmhez, három hónapon át érvényes kétszemélyes szabad- jegy kerül kiosztásra. A filmkritikai verseny tehetségkutató verseny, amely lehetőséget nyújt a munkásosztály tagjai számára, hogy bekap- csolódhassanak a kulturmunkába. A szakszervezeti közönség-szervezőknek a versenyben való részvétel kötelező. A versenyben bármelyik bemutatott filmet meg lehet kritizálni. /MTI/

Szovjet vendégek Szegeden

Kir % Fe/Fe/Sa UL Bn Szeged, február 25.

A Szovjet Kultura Hónapja alkalmából pénteken Szegedre érkezett Kiszlova asszony, Csulaki zeneszerző és Szmirnov szov- jet nagykövetségi tanácsos. A város nevében Dénes Leó polgármester üd- vözölte a vendégeket, akik megtekintették a várost. Különösen Szeged külvárosa érdekelte őket.

A kora délutáni órákban meglátogatta a múzeumot. majd a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság Kiszlova asszony tiszteletére ünnepi vezetőségi ülést tartott, amelyen megjelent Szmirnov nagykövetségi tanácsos is.

Dénes Leó polgármester üdvözlő beszédére Kiszlova asszony válaszolt: a szovjet nép nevében üdvözölte Szeged dolgozóit, majd a munkások adták át ajándékjaikat a szovjet vendégeknek, akiket szegedi különlegességekkel halmoztak el és melegen ünnepeltek. /MTI/

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 31. kiadás 1949. február 25. 21 óra 35 perc

Az állami hivatalok dolgozói ünnepelték a szovjet művészeket

Kö/KF/Sa Bn Az állami hivatalok MDP pártszervezetei a Szovjet Kultura Hónapja alkalmából a kereskedelmi minisztérium magyar és szovjet zászlókkal feldiszitett kulturteremben nagyszabású kulturális ünnepséget rendeztek, amelyen felléptek Nyecsajev és Vlaszov művészek is. A magyar és szovjet Himnusz után Antal Jánosné, a kultusz-minisztérium művészeti főosztályának vezetője bevezető beszédében kiemelte a Szovjet Kultura Hónapja jelentőségét. A Szovjetunió - mondotta többi közt - elküldte hozzánk tudósait és művészeit és ezzel is tanujelét adta segítőkészségének.

Megtartotta a Szovjetunió rövid idő alatt elért hatalmas, tudományos és művészeti eredményeit, amelyeknek magyarázata az, hogy a Nagy Októberi Forradalom megdöntve a hurzsoázia uralmát felszabadította a proletariátust, s felszabadította a szovjet tudósokat és művészeket is, megadta a lehetőséget, hogy széles alapokon kivirágozzék a szovjet kultura. Innen is köszöntjük - mondotta befejezésül - a Szovjetuniót /szünni nem akaró lelkes taps/ és a Magyarországon tartózkodó szovjet művészeket.

A hatalmas termet zsúfolásig megtöltő közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte Nyecsajev énekművészt és Vlaszov csellóművészt. Nagy sikert arattak a műsor keretében fellépő magyar művészek is, elsősorban Orosz Julia, Németh Anna, Bági Zsuzsanna Fodor János és a vémszaki tisztviselők szinfónikus zenekara. /MTI/

Marosán György nyitotta meg a Sztachanov-kiállítást

Ni/KF/Sa Bn Pénteken este ünnepélyes keretek között nyílt meg a Pártoktatók Házában a Magyar-Szovjet Mívelődési Társaság által rendezett "Sztachanov-mozgalom" kiállítás.

A kiállítás megnyitására Marosán György, az MDP főtitkárhelyettese mondott ünnepi beszédet.

- A Sztachanov - mozgalom kiállításának anyaga - mondotta - szemléltetően mutatja be, mire képes egy nép, egy ország, egy nemzet, amelyet élenjáró elmélet és politika, a marxizmus-leninizmus irányít és vezet.

- Ez a kiállítás tanítani akarja és tanítani fogja a mi magyar dolgozó népünket, hogy felismerje mi módon teremtetheti meg a magasabb életszínvonal feltételeit és rakhatja le minden napi munkáján keresztül a szocializmus alapjait.

- Ennek a kiállításnak el kell érnie és el is fogja érni, hogy általánossá váljék Magyarországon az a szellem, az a magatartás, amelyet a Sztachanov-mozgalom keresztül a Szovjetunió nem csak a népi demokráciák felé, hanem az egész világ felé kisugároz. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 32. kiadás 1949. február 25. 22 óra 30 perc

Marosán György nyitotta meg...folyt./ Ni/KF/Sa Bn

- A Sztachanov-mozgalom jelentősége lényegében abban van, hogy amelyik ország szocializmust épít, - és mi is azt építünk, - ott a dolgozó népnek meg kell teremtenie a szocialista termelés feltételeit, a szocialista munkamódszereket, amelyek eddig nem ismert mértékben növelik a termelés valamennyi ágában a termelékenységet és gyarapítják a dolgozó nép vagyonát.

Marosán György a továbbiakban megállapította, hogy röviddel az új normák bevezetése óta már vannak az üzemekben él munkások, brigádok, akik új normájukat 130-140-170 százalékra teljesítik. Elmunkásaink, ujit<sup>o</sup>ink, brigádjaink az új világ kovácsai, Magyarországon ők rakják le tágláról-téglára a magyar nép nagy vágyának, a szocialista társadalmi rendnek alapjait.

Ez a kiállítás nagyban segítene fog munkánkban. A Szovjetunió minden tapasztalatát és eredményét jól hasznosítani fogjuk népünk boldogulására, mert ezzel meggyorsítjuk hazánkban a szocializmus építését.

Tanítson meg ez a kiállítás sok magyar munkást az új életforma kialakítására és előfeltételeinek megteremtésére - mondta végül Marosán György.

Szántó Rezső, a Magyar-Szovjet Mívelődési Társaság főtitkára hangsúlyozta, a szocializmus építésében a Szovjetunióban szerzett tapasztalatok rendelkezésünkre állnak, azok tanulmányozása és a mi viszonyainknak megfelelő alkalmazása lényegesen megkönnyítheti a magyar nép számára a szocializmus építésének útját. A Magyar-Szovjet Mívelődési Társaság egyik legfontosabb feladatának tartja a Szovjetunió tapasztalatainak átadását a magyar dolgozóknak. /hatalmas A megnyitóünnepség után a megjelentek megtekintették a kiállítást. /MTI/

I. E. Gluscsenko professzor előadása Liszenkóról

FF/Sk/Sa Bn I. E. Gluscsenko professzor pénteken előadást tartott a budapesti Agrártudomány Egyetemen, "T. D. Liszenko Akadémikus a tudós és kutató" címmel. A nagy termet szovjet és magyar zászlók, valamint Lenin, Sztálin és Rákosi Mátyás képei díszítették. A hatalmas termet zsúfolásig megtöltő közönség dühöngő tapsal fogadta Gluscsenko professzort, a szovjet tudomány küldöttjét. Az ülést Mohácsi Mátyás, az Agrártudományi Egyetem rektora nyitotta meg, majd Benosik István államtitkár üdvözölte a vendéget. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 33. kiadás 1949. február 25. 22 óra 40 percre

/I.E. Glusosenko professzor előadása...felyt./ FF/Sk/Sa Bn

Glusosenko professzor előadása bevezetésében említette a Lenin mezőgazdasági akadémia július-augusztusi történelmi jelentőségű ülését, amelyen elhangzott Liszenko előadása a biológiai tudomány állásáról. Ennek az ülésnek a lefolyását a szovjet nép széles tömegei feszült érdeklődéssel követték. A Pravda több teret szentelt neki, mint az összes többi kül- és belpolitikai seményeknek. Ezen az ülésen a reakciós metafizikus Weisman-Morgan-féle genetika végleges tudományos vereséget szenvedett. Az ülésnek egyhangúan megállapították, hogy a micsurini tanítás a tudományos biológia alapja.

Glusosenko professzor ezután hangsúlyozta, kíváncsús, hogy a magyar tudósok is megismerkedjenek a Micsurin és követőinek eredeti műveivel és saját kísérletükkel győződjenek meg eredményeinek helyességéről.

Glusosenko professzor ezután ismertette Liszenko akadémikus tudományos pályafutását. Aki először ismerkedik meg Liszenko akadémikussal, nem tudja, egyszerűen eldönteni mi Liszenko tulajdonképpen: fiziológus-e, növénynevelő, agrártechnikus, genetikus, erdőszeti szakértő, vagy entomológus. Éles tekintete és szelleme mindezeket a kérdéseket érintette. Mi tehát konkrétan a szakmája? Glusosenko professzor válaszolt: Liszenko agrrobiológus. Agrrobiológia alatt - tette hozzá Glusosenko professzor - azon konkrét jelenségek okainak feltárását értjük, amelyek a növénytermesztőnek, vagy állattenyésztőnek irányítania kell. Glusosenko professzor ezután részletesen ismertette Liszenko akadémikus nemzetgazdasági és tudományos szempontból egyaránt nagyjelentőségű munkásságát, így a tavaszi buza őszi búzává való változtatását, a burgonya elfajulása elleni harcot, Liszenko akadémikus munkamódszerét és elmélet és a gyakorlat tökéletes egysége jellemzi.

Glusosenko professzor ezután részletesen kifejtette Liszenko tudományos elveit. Színes felvételekben mutatta be Micsurin és követői munkájának csodálatos eredményeit; új, eddig ismeretlen látott gyümölcsfajtákat, óriási tejmennyiséget adó teheneket. Befejezésül Glusosenko professzor idézte Liszenko akadémikus szavait: gyakran kérdezik tőlem kik a szülei? Én azt felelem: Parasztok, 1929-től kolhoztagok. Valójában azonban más szülein is vannak nekem, a Kommunista Párt, a szovjet hatalom és a kolhozok. Ők neveltek engem, ők tettek igazi emberré.

Ilyen T.D. Liszenko útja a tudományban, és ilyenek a sztálini korszak kiváló tudósának tudományos elvei.

I.E. Glusosenko professzor percekig tartó, lelkes tapsal fogadott beszéde után, kimerítően válaszolt a hozzá intézett kérdésekre, nemcsak szóban, - válaszait újabb, érdekes fényképekkel és adatokkal támasztotta alá. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 34. kiadás 1949 február 25. 22 óra 45perc.

Időjárásjelentés

& P Bn Meteorológiai Intézet jelenté február 25.-én, pénteken este:

Közép- és Kelet-Európa fölött tovább erősödött az északnyugati szél a változókonnyós csúzi az időjárást Dél-Skandináviától egészen a magyar medencéig. Az Északi-tenger irányából érkező friss tengeri légtömegek Németország területén és Szlovéniában többfelé záporosókat okoznak.

Hazánkban Szombathely, Sopron és Keszthely környékén volt márközben kisebb eső. A csapadék mennyisége csak Szombathelyen érte el az 1 mm-t. A rendkívüli enyhés az éjszakai hőmérsékletben mérséklődött. A hőmérséklet az ország északi felében már 10 fok alatt maradt, délen azonban még 10-12 fokot ért el.

Budapesten pénteken este 21 órakor a hőmérséklet plusz 6 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szombat estig: Időnkint élénk északnyugati-nyugati szél, felhős felvonulások, többfelé futócsó. A hőmérséklet egy-két fokkal eséksen. /MTI/

Szebenyi Endre államtitkár előadása Debrecenben

Kir % VG/Hav/Sa Bn Debrecen, február 25.

Dr. Szebenyi Endre miniszterelnökségi államtitkár pénteken este a debreceni egyetem zsúfolásig telt aulajában előadást tartott a népi demokrácia kérdéseiről.

Rámutatott arra, hogy a népi demokrácia a proletárdiktatúra funkcióit tölti be. A továbbiakban arról beszélt, hogy a népi demokrácia állama változó, fejlődő állam. A népi demokrácia kialakulása magával hozta az új alkotmány megteremtésének szükségességét, - mondotta. Természetesen ez az alkotmány jórészt a különböző törvényekkel és a valóságos intézkedésekkel kitermelt helyzetnek az összefoglalása. A népi demokrácia alkotmánya történetileg kifejlődött alkotmányelemek összefoglalását jelenti. Ez az alkotmány, mint a népi demokrácia államtípusának írásban megjelenő alaptörvénye, valóban hivatkozhatik majd proletárdiktatúrán belül a szabadságra.

Szebenyi államtitkár nagy figyelemmel hallgatott előadását Dezső Gyula jogikari dékán köszönte meg. /MTI/

Vége